

A betyárfogta betyár Történetek a betyárvilág korszakából XXI.

Ki ne hallotta volna Sisa Pista hírét?

Ő volt a Felvidék Rózsa Sándora. Nevét a múlt század derekán éppen úgy rettegték Rimaszombattól Rozsnyóig, mint haramiatársát az Alföldön. Rózsa Sándor furfangos és leleményes volt tettei elkövetésénél, Sisa Pista vakmerőségére és félelmetes erejére alapította kétes jövőjét.

Hosszú hónapokig garázdálkodott már, amikor egy szép tavaszi nap délelőttjén egy Hadaró Mihály nevű pandúr tisztelgett a szombati csendbiztosnál. Katonásan kérte felettesétől, hogy készíttessen elő egy biztonságos cellát, mert rövidesen nevezetes foglyot szállít abba. Később azt is kibökte, hogy Sisa Pista lesz az illető.

Nagy szó volt ez! A csendbiztos rá is nézett az öregedő pandúrra. Azt se tudta, örüljön-e, vagy kacagjon-e. Meg is kérdezte Hadarótól:

– Hogyan gondolja kend?

– Csendbiztos úr alásan, az már csak legyen az én patentom, engedje meg. Csak a cellát tessék elkészíttetni.

A csendbiztos bizalmas, kedveskedő vállveregetéssel bocsátotta útjára az öreget. Hogy mit gondolt közben, nem lehet tudni.

A pandúr hozzáfogott a munkához. Még aznap levelet írt a gömöri haramiának. Öreges betűkkel vetette papírra, hogy a szombati vásárkor nagyon szeretne vele találkozni a Csurrantó csárdában, amikor is kettesben összemérhetnék a pandúrész a betyárerővel.

A kihívó levelet másnap egy szabadult lókötővel küldte el Sisa Pista részére az osgyáni rengetegbe, ahol történetesen a haramia „székelt” volt. Az írás, hogy-hogy nem, kezébe került a haramiának. Sisa Pista felolvastatta egyik írástudó bandatársával, mivel ő nem volt beavatva a betűk világába. Nagy haragra lobbant, amint értésére adták, hogy mi áll a levélben. Acélos karjaiban megfeszültek az erek. Keze ökölbe szorult és a levegőbe fenyegetett.

– Ott leszek! – dörögte a körülötte állóknak.

A vásár hajnalán útra is kelt, hogy leszámoljon a pandúrral. Éppen deelt a nap, amikor elérte a Csurrantó csárdát. Ebédet parancsolt, majd maga elé állíttatott egy nyakas üveg tokajit, mert bizony őkelme silányabb borral be nem érte. (Tellett az „ötön” szerzett pénzből!) Eközben utasok fordultak meg az ivóban. Sisa Pista alaposan végigmustrálta a jövevényeket, majd tovább iszogatótt. Nem az ő embere volt egyik sem. Pandúrt várt ő, nem holmi békés szándékú kalmárembert, mint akik megfordultak a csapszékben.

Három óra tájban már kezdte unni a .várakozást, öblös selmeci pipáját sárga zápfogára illesztette és füstölő szerszámjának sárgaréz kupakjával szemébe húzott kalapjának karimáját kezdte ütögetni. Akik jobban ismerték, azt mondták, hogy ez haragot jelentett nála, de nagyot.

Felállt. Nyújtózott egyet, majd újra körültekintett.

A szomszéd asztal végén idősebbnek látszó, kereskedő külsejű ember ült. Batyujából motringba csavart kötélcsomókat rakosgatott az asztallapra. Sisa Pistában felébredt a betyárvirtus. Odalépett a kereskedőhöz. Minden szó nélkül felvett egy vékonyabb kötélcsomót. Nézegette.

– Erős-e? – kérdezte majd a kötél gazdájától.

Amaz felpillantott s arcán olyan vonásokkal, mintha egy jó üzletet sejtene a kérdés mögött, adta meg a választ:

– Erős bizony! Valódi lenfonál.

– No, majd meglátjuk.

Ezzel Sisa Pista szétbontotta a köteget. Két markára tekerte és egy erős rántással, mint a pókhálót, széttépte azt. Gúnyos mosolynál dobta oda a kereskedő elé:

– Ezzel csak legyeket lehet kipányvázni!

A kereskedő sem hagyta magát. Csak úgy foghegyről vetette oda:

– Kipányvázom én kelmedet is úgy vele, hogy sohasem keveredik ki belőle.

Szó szót követett és Sisa Pista legénykedve nyújtotta keresztbetett kezeit a kalmár elé. A kereskedő egy vastagabb kötélcsomagot nyitott szét.

– Ha ezzel is szégyenbe tud hozni, – mondotta a betyárnak – tíz pintes tokaji aszúbort tétetek az asztalára.

Erre már a csapszékes is közelebb lépett a kármentő árnyékából. A kalmár pedig nagy szakértelemmel bogozta össze az erős kötéllal Sisa Pista kezeit és lábait. A bikaerejű haramia nem akart szégyent vallani. Összeszedte minden erejét. Ám, úgy látszik, hiába. A hüvelykujjnyi vastag kötél nem engedett. Mély csíkokat vágott csuklóján, úgyhogy a vér is kiserkent a feszítés nyomán.

Negyedórája kínlódott már a haramia, amikor szégyenszemre így szólt:

A betyárfogta betyár. Történetek a betyárvilág korszakából XXI.

Írta: Szőnyi János

2022. augusztus 06. szombat, 00:00 - Módosítás: 2022. augusztus 05. péntek, 07:26

– Elvesztettem a fogadást. Én fizetek húsz pintessel, csak szabadítson ki ebből az átkozott kötelékből.

A kereskedő örömmel kacagott fel:

– Ha bolond lennék, kieresztenélek. Mert tudd meg, hogy én vagyok Hadaró Mihály, a pandúr, aki emígyen mérte össze a pandúrész a betyárerővel.

Sisa Pista a hallottakra észbekapott, hogy rászedték. Dúlt, fűit dühében. Arcát a szivárványnak mind a hét színe átcikázta. Kékült, zöldült mérgében. De nem tehetett semmit, nem engedte a kötél.

A pandúr kocsit rendelt elő. Az önmaga fogta betyárt hátradobta a saroglyába és nagy büszkén hajtattott be a szombatii megyeházára.

Forrás: Friss Újság. XXXVIII. évfolyam 244. szám. 1933. 2.